

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА БЪЛГАРСКИ МОРСКИ КВАЛИФИКАЦИОНЕН ЦЕНТЪР ЕАД
за периода, приключващ на 30 септември 2016 г.

1.Обща информация за структурата и управлението на дружеството

1.1.Обща информация за дружеството

БЪЛГАРСКИ МОРСКИ КВАЛИФИКАЦИОНЕН ЦЕНТЪР ЕАД (БМКЦ ЕАД) е еднолично акционерно дружество, регистрирано с решение 327 от 16 март 2000 година на Варненски окръжен съд.

Седалището и адресът на управление на БМКЦ ЕАД е гр. Варна 9026, ул. Васил Друмев 73, тел.:(052) 380 501, 302 517; факс:(052) 302 503. Дружеството няма разкрити и регистрирани клонове. Електронният адрес е bmtc@bmtc-bg.com . Официално регистрираната интернет страница е www.bmtc-bg.com.

БМКЦ ЕАД е вписан в търговския регистър към Агенцията по вписванията под ЕИК 130250366.

1.2.Капитал и собственост

Към 30.09.2016 г. акционерният капитал на БМКЦ ЕАД възлиза на 32 885 300 (тридесет и два милиона осемстотин осемдесет и пет хиляди и триста) лева, разпределен на 328 853 (триста двадесет и осем хиляди осемстотин петдесет и три) броя поименни акции с право на глас, всяка с номинална стойност 100 (сто) лева. Капиталът на дружеството е записан и е внесен изцяло.

Дружеството е 100% собственост на Българската държава, представлявана от Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Решенията за увеличаване и намаляване на капитала са от изключителната компетентност на Общото събрание на акционерите. Действащият към момента устав на дружеството не съдържа ограничения за прехвърляне на акциите.

1.3. Управление и представителство

Дружеството е с едностепенна система на управление – Едноличен собственик (МТИТС) и Съвет на директорите, състоящ се от трима члена. Членовете на Съвета на директорите се избират за срок от три години. Дружеството се представлява от изпълнителния директор.

От 25.11.2014 г. до настоящия момент членовете на Съвета на директорите на Дружеството са в следния състав:

- Кръстьо Стоянов Кривов - председател;
- Цветан Иванов Янакиев - зам. председател;
- Ивайло Славов Гавраилов - член и изпълнителен директор.

С Протоколи от 31.08.2016 г. на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията са взети решения за преизбирането за срок от три години на Ивайло Славов Гавраилов от 10.09.2016 г. и на Цветан Иванов Янакиев, считано от 12.09.2016 г.

Общата брутна сума на възнагражденията, изплатени през периода от 01 януари до 30 септември на 2016 г. на членовете на Съвета на директорите е в размер на 81 хил. лв. (01 януари до 30 септември на 2015 г. - 68 хил. лв.; за цялата 2015 г. - 94 хил. лв.).

Всички акции на БМКЦ ЕАД са изключителна собственост на едноличния собственик. Дружеството не е издавало облигации. Членовете на Съвета на директорите през периода на доклада не са придобивали, притежавали или прехвърляли акции на Дружеството.

Членовете на Съвета на директорите през периода на доклада не са имали правото да придобиват акции на Дружеството.

В протоколите от заседанията на Едноличния собственик и на Съвета на директорите на Дружеството няма запис, че е давано съгласие членовете на съветите да участват в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници или да притежават повече от 25 на сто от капитала на друго дружество. В протоколите от заседанията на Едноличния собственик и Съвета на директорите на Дружеството няма записи, че е давано съгласие членовете на съветите да участват в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

През периода на доклада членовете на Съвета на директорите нямат участие в управлението на друго търговско дружество, осъществяващо дейност, конкурентна на дейността на дружеството. При назначаването им за членове на Съвета на директорите, лицата са представили на Едноличния собственик информация за наличие на посочените обстоятелства в поверително писмо.

В протоколите от заседанията на Съвета на директорите през периода на доклада няма запис членовете на Съвета на директорите през периода на доклада да са сключили договори по чл.240б от Търговския закон.

1.4.Организационна структура

Организационната структура на БМКЦ ЕАД е съобразена с конкретните условия на упражняване на корабоплавателна и учебна дейност. С цел уплътняване на заетостта на персонала се прилагат форми на непълен работен ден, съгласно действащото законодателство.

В Дружеството се извършва периодично атестиране на щатния и нещатния персонал, ангажиран с учебната дейност. Резултатите в съответствие с процедурите в предприятието се вземат предвид при определяне на възнагражденията на преподаватели.

Средният списъчен брой на персонала за периода от 01 януари до 30 септември на 2016 г. е 56 работници и служители (за периода от 01 януари до 30 септември на 2015 г. - 57 работници и служители; за цялата 2015 г. - 56 работници и служители).

Броят на персонала към 30.09.2016 г. е 62 работници и служители (към 31.12.2015 г.- 55 работници и служители; към 30.09.2015 г. - 60 работници и служители).

2. Корпоративен профил

Основни направления от дейността на БМКЦ ЕАД са:

- Учебна дейност за подготовка и квалификация на морски специалисти;
- Отдаване на кораби под наем;
- Търговско корабоплаване;
- Продажба на стоки и други услуги.

Учебната дейност на БМКЦ ЕАД е свързана с провеждане на специално и допълнително квалификационно обучение на моряци от изпълнителски и команден състав и провеждане на курсове за подготовка за повишаване на морска правоспособност. Обучението е насочено към подготовка за придобиване на квалификация по част от професия, поддържане и повишаване на квалификацията на морските лица, съобразено с приложимите актуални нормативни изисквания. Дружеството е лицензирано от Националната агенция за професионално образование и

обучение (НАПОО) като център за професионално обучение и образование и притежава съответните разрешения за провеждане на курсове от ИА Морска администрация. Системата за управление на качество на БМКЦ ЕАД е сертифицирана в съответствие със стандарта ISO 9001:2008.

Формите на обучение, прилагани от БМКЦ ЕАД са курсове за квалификация и преквалификация на морски специалисти – теоретична и практическа подготовка, тестове и семинари. Курсовете се провеждат в съответствие с международните и национални изисквания и стандарти в съответната област. Семинарите се организират по заявка на корабни компании за осъвременяване знанията на корабните екипажи за измененията в международната морска нормативна уредба, актуални фирмени проблеми и добри практики за прилагането ѝ и разглеждане на специфични за съответната фирма казуси. Портфолиото на Дружеството все повече се ограничава, поради липса на задължително одобрена от ИА "МА" база за курсовете 1000 волта, моторист и машинен боцман, 3 степен ПК по професии „Корабен техник” и „Корабоводител” понастоящем не се провеждат, и в момента включва около 39 различни курса за подготовка на моряци, работещи на различни типове кораби или на брега. Специфичното квалификационно обучение на моряци в съответствие с приложимото международно и национално законодателство изисква наличието на съвременна учебно материална база и постоянното ѝ обновяване, както и привличане и поддържане на съответно обучен и сертифициран персонал. БМКЦ ЕАД притежава учебно-административна сграда с обзаведени учебни кабинети, тренажори и лаборатории. В активите на Дружеството е и Полигон за практическа подготовка на морски лица в собствен поземлен имот в Южна промишлена зона, гр. Варна, с изграден противопожарен полигон, учебни зали и хангари за съхранение на различни видове спасителни лодки. Дружеството е одобрен център за провеждане на езикови тестове MARLINS.

Дейността по отдаване на кораби под наем се осъществява посредством предоставянето на м/к Героите на Севастопол и м/к Героите на Одеса, а чрез УВК Калиакра и м/к Атанас Димитров БМКЦ ЕАД извършва самостоятелно търговска експлоатация. Дружеството притежава необходимите конвенционални и регистрирани свидетелства за безопасно управление и експлоатация на корабите, с изключение за м/к Атанас Димитров, издадени от ИА Морска администрация. Притежаваните плавателни съдове са уникални по своята същност, притежават богата история и са символ на национална гордост.

Дружеството осъществява и спомагателни търговски дейности, чрез два търговски обекта – книжарница и бюфет, които се намират в учебно административна сграда на БМКЦ ЕАД, находяща се в гр. Варна, ул. Васил Друмев 73.

3. Рискови фактори

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни видове рискове. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на рисковете и за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. В зависимост от възможността или невъзможността риска да бъде преодолян, минимизиран или елиминиран, разделяме рисковете на СИСТЕМАТИЧНИ и НЕСИСТЕМАТИЧНИ:

- Систематични рискове - рискове, които са свързани с най-общия икономически и политически контекст, в който функционира дружеството (като риск свързан с развитието на глобалната икономика, с развитието на местната икономика, инфлационен риск, общи политически рискове, вътрешна политика, външна политика и общи тенденции). Поради това дружеството не може да влияе върху тях, но може да ги отчете

и да се съобразява с тях. Те оказват влияние с различна тежест върху дейността на дружеството и се появяват в различни обикновено непредвидими периоди;

- Несистематични рискове – рискове, които са специфични за самото дружество, неговата дейност, както и конкретния отрасъл, в който то оперира. Тези рискове са част от общия инвестиционен риск и могат да бъдат управлявани или поне минимизирани. Тяхното управление зависи до голяма степен от ръководния екип на дружество. За минимизирането на несистематичните рискове Дружеството използва застрахователни полици, системи за управление на качеството и вътрешно фирмен контрол, планиране и прогнозиране, с което да намали до минимум както вероятността от евентуално настъпване на рисково събитие, така и размера на негативните последици от евентуалното настъпване на рисково събитие.

По-долу са описани различни видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск, защото значителна част от неговите операции и сделки са договорени в щатски долари.

Ценови риск

Дружеството е изложено на финансови рискове поради промените в цените на услугите, които предлага, но очакванията на ръководството са цените на пазара да се стабилизират. Дружеството редовно извършва преразглеждане на цените преценявайки необходимостта от активно управление на финансовия риск. Ценовата политика е функция от три основни фактора – структура на разходите, цени на конкуренти и покупателна възможност на потребителите. За минимизиране на тяхното влияние дружеството прилага основно подход на оптимизиране на разходите и гъвкава маркетингова и ценова политика.

Кредитен риск

Кредитният риск е основно рискът, при който клиентите и другите контрагенти на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по депозити, търговски и други вземания.

Основните финансови активи на дружеството носители на кредитен риск са парични средства в банкови сметки (текущи депозити), вземания от клиенти и други вземания.

За ограничаване на кредитния риск по текущи и срочни депозити в банки дружеството е възприело политика да разпределя и инвестира свободните си парични средства в различни финансови институции в България с висока репутация и доказан стабилитет.

Дружеството предоставя кредитни периоди единствено на по-големите си, утвърдени и платежоспособни контрагенти за период от 5 до 30 дни. Приходите от наем и услуги с кораби се събират със закъснение, за което се начисляват и получават неустойки.

Независимо, че е налице концентрация на кредитен риск, той е минимизиран чрез подбор на търговските партньори, текущ контрол на събираемостта на вземанията и договаряне на предпазни клаузи в търговските взаимоотношения. Финансово – счетоводния отдел извършва ежедневен преглед, равнение и анализ на несъбраните вземания, както и получените постъпления.

Вземанията от клиенти се представят в отчета за финансовото състояние в нетен размер след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки се правят където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Към 30 септември 2016 г. има просрочени вземания в размер на 650 хил. лв., като към датата на съставяне на настоящия доклад от тях са платени 162 хил. лв.

Дружеството не е заложило финансови активи като обезпечение по свои задължения.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас, с който да бъдат обслужени задълженията, когато същите станат изискуеми, включително в извънредни и непредвидени. Текущо падежите и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансовия отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Риск на лихвено-обвързаните паричните потоци

Като цяло дружеството няма риск от лихвоносни активи и пасиви. Към 30 септември 2016 г. няма лихвоносни пасиви, а лихвоносни активи са предоставените депозити в размер на 3 592 хил. лв. и наличности по разплащателни сметки в размер на 1,081 хил. лв. Предоставените депозити в банки и наличности по разплащателни сметки се олихвяват с договорена фиксирана лихва за срока на договорите. В резултат на това Дружеството счита, че по отношение на финансовите активи и пасиви, паричните потоци в голяма степен са независими от краткосрочни промени в пазарните лихвени равнища.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на собственика и стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес.

Към 30.09.2016 г. акционерния капитал на Дружеството превишава чистата стойност на активите с 9,461 хил. лв.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Характерното за него е, че то финансира дейността си основно от собствените си генерирани печалби.

4. Анализ на пазара и дейността

Учебна дейност за подготовка и квалификация на морски специалисти

Дейността по провеждане на обучения на морски специалисти се осъществява в условията на засилената конкуренция с бюджетни образователни институции и частни фирми /над 20 на брой/. Традиционно, големи конкуренти на БМКЦ ЕАД са ВВМУ Н. Й. Вапцаров, Технически университет - Варна и Морските гимназии в гр. Варна и гр. Бургас, като и четирите учебни заведения са с бюджетна издръжка. Достатъчно сериозна се очертава и конкуренцията на частни фирми, провеждащи предимно теоретични курсове, за които не се изисква специална учебно-материална база, които са най-икономически ефективни от гледна точка на вложени ресурси и получени приходи. Причината да бъдат предпочитани като обучаваща институция е, че курсовете са много по-кратки и се

провеждат в съботно-неделните дни – тоест във време, когато не се наблюдават от Морска администрация и неспазване на програми и разписания не може да бъде санкционирано.

В резултат на измененията в Конвенцията STCW, Наредба 6 и въведените допълнителни задължителни курсове БМКЦ ЕАД продължава интересът към опреснителните курсове по безопасност, но е намален интересът от някои от по-големите корабособственици и менинг агенции към активиране на квалификационната подготовка на корпоративно ниво, поради изглаждане на собствени центрове в България, Румъния и Украйна, или насочване на курсисти в центрове на корабоприетатели – Филипини, Великобритания, Полша и др.

Основният акцент е върху практическата подготовка в максимално реалистични условия и с използване на съвременно сертифицирано оборудване. Резервите са в посока привличане на нови клиенти, ясно спазване на правилата от страна на контролиращата институция – ИАМА, разработване на нови и актуализиране на съществуващи курсове в кратки срокове – преди клиентът да е изгубил интерес и преди окончателното им отпадане от продуктовото портфолио. Във връзка с плавната и своевременна актуализация на задължителната учебна документация беше направено преразпределение на отговорниците на курсове, с което да се извършат необходимите задължителни дейности за поддържане на актуалността на курсовете.

Предвид силната конкуренция, продължава въвеждането на промоционални и пакетни цени за голяма част от курсовете, провеждани от други институции, като основна цел на това решение е да не се допуска отпадане на курсове от продуктовото портфолио. В резултат на това решение се активизира провеждането на курсовете „Управление на ресурсите и екипа на мостика”, „Оперативно използване на електронни карти”, „Управление на ресурсите и екипа в машинно отделение на кораба”, „Главни и спомагателни двигатели” и др.

По заявка на корпоративни клиенти бяха актуализиран и продължават да се провеждат курсовете „Управление на ресурсите и екипа в машинно отделение на кораба” – опреснителен, „Управление на ресурсите и екипа на мостика” - опреснителен, „Контрол на атмосферата в затворени пространства”, „Превоз на опасни, вредни и рискови товари за пристанищен персонал”. Разработени и одобрени от ИАМА са учебните програми за курсовете „Водач бързоходна дежурна лодка” – опреснителен, „Подготвителен курс за навигатори от управленско ниво” и „Подготвителен курс за механици от управленско ниво” и „Използване на радар и АРПА”, които след разработване на учебните материали, през месец юни 2016 г. преминаха проверка и получиха разрешения за провеждането им. Успешно премина пресертифициране за следващ 3-годишен период и курсът „Медицински грижи на борда на кораба” – първоначален. Като сериозен все още нерешен проблем се очертава липсата на достатъчно преподаватели-лекари, причината за което е, както ниската часова ставка на хонорар, сравнено с тези в други институции, така и големите изисквания по отношение сертифицирането им като морски инструктори-преподаватели.

Отдаване на кораби под наем

На фрахтовия пазар продължава тенденцията на намаляване на товаропотока, резултат от продължавашата икономическа криза и появата на конкуренция от фирми, покриващи направленията, които обслужват фериботните кораби. Очакванията за съживяване на корабоплаването не са еднозначни. Редица фактори, чието кумулативно въздействие в различни моменти поражда настроения на песимизъм, правят бъдещото състояние на пазара трудно предсказуемо. Създадена се тежка политическа и икономическа ситуация в Украйна, допълнително спомогнаха за намаляване на товаропотока между Украйна и Грузия. През текущия период на 2016 г.

експлоатацията на двата фериботни кораба е интензивна, докато през 2015 г. м/ф „Героите на Одеса” имаше периоди, през които се спираше временно от експлоатация.

Фериботните кораби са под постоянно наблюдение и контрол от страна на Дружеството по отношение на правилната експлоатация, поддържане в добро експлоатационно и ефективно работно състояние, съгласно добрата практика за търговска поддръжка.

Търговско корабоплаване

Търговското корабоплаване чрез УВК Калиакра и м/к Атанас Димитров е изключително зависимо от развитието на туристическия пазар. Докато в миналото предлагането диктуваше търсенето, то днес е налице точно обратната зависимост.

Българските учебни заведения от години не използват възможността за първоначално обучение, което УВК Калиакра е предоставяла. Предложенията за договори от последните години показват, че интересът е предимно от чужди фирми и асоциации, като има спорадичен интерес към мероприятия на кораба за крайбрежни морски разходки на местния пазар. Установени са добри контакти и с ветроходни асоциации от цяла Европа, както и с Международната учебно-ветроходна асоциация в Англия (STI).

През 2016 г. УВК Калиакра взе участие за трети път в Черноморска регата „SCF Black Sea Tall Ships Regatta” – най-значимото събитие за големите ветроходи, която се проведе от 08.09.2016 г. до 04.10.2016 г. по маршрут: Констанца (Румъния) - Новоросийск (Русия) - Сочи (Русия) - Варна (България). В тази едномесечна регата УВК „КАЛИАКРА” прие на борда си практиканти – деца и студенти по морски специалности от Варненската морска гимназия „Св. Николай Чудотворец” и ВВМУ „Никола Йонков Вапцаров”, които бяха част от екипажа. Генерален спонсор за участието на кораба в регатата бе „ПАРАХОДСТВО БЪЛГАРСКИ МОРСКИ ФЛОТ” АД.

Пазарния сегмент, заеман от кораби от типа на м/к Атанас Димитров (около 100 пътника) е силно свит. Печеливши са малките съдове, със сезонен екипаж и ниска техническа поддръжка. Загубите генерирани до настоящия момент, заедно със слабото търсене на подобен род услуги прави поддръжката на кораба икономически нецелесъобразна и неоправдана. Предвид параметрите на м/к Атанас Димитров и ангажиментите му, разходите по експлоатация и поддържане на кораба го правят неефективен и нерентабилен за ползване и с Решение 1621/25.09.2015 г. на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол е стартирана процедура за приватизация на кораба.

5. Финансов анализ

5.1. Приходи, разходи и финансови резултати

Оперативни резултати	30 септември 2016		30 септември 2015		Изменение	
	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	%
Приходи от оперативна дейност, в т.ч. на:	1,965	100%	1,712	100%	253	15
Учебна дейност	1,099	56%	707	41%	392	55
Фериботни кораби	675	34%	666	39%	9	1
УВК Калиакра	102	5%	291	17%	(189)	(65)
Други доходи	89	5%	48	3%	41	85

БЪЛГАРСКИ МОРСКИ КВАЛИФИКАЦИОНЕН ЦЕНТЪР ЕАД
Междинен доклад за дейността
за периода, приключващ на 30 септември 2016 г.

Оперативни резултати	30 септември 2016		30 септември 2015		Изменение	
	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	%
Разходи за оперативна дейност, в т.ч. от:	(1 753)	100%	(1 654)	100%	(99)	(6)
Разходи за материали	(113)	6%	(123)	8%	10	8
Разходи за външни услуги	(329)	19%	(319)	19%	(10)	(3)
Разходи за персонала	(683)	39%	(628)	38%	(55)	(9)
Разходи за амортизации	(553)	32%	(548)	33%	(5)	(1)
Себестойност на продадените стоки	(37)	2%	(21)	1%	(16)	(76)
Други оперативни разходи	(38)	2%	(15)	1%	(23)	(153)
Финансови разходи/приходи, нетно	9		413		(404)	(98)
Финансов резултат преди нетни финансови разходи, данъци и амортизации (EBITDA)	765		606		159	26
Финансов резултат преди нетни финансови разходи и данъци (EBIT)	212		58		154	266
Финансов резултат	221		471		(250)	(53)
Брой проведени курсове	410		308		102	33
Брой обучавани курсисти	3 850		3 109		741	24

Към 30.09.2016 г. Дружеството реализира приходи от оперативна дейност в размер на 1,965 хил. лв. , които са повече в сравнение с базисния период с 253 хил. лв. или 15 %. Това се дължи основно на следните изменения:

- увеличение на приходите от учебна дейност с 392 хил. лв. (55%), като са проведени 410 курса към 30.09.2016 г. (308 курса към 30.09.2015 г.), в които са били обучавани 3,850 курсисти (3,109 курсисти към 30.09.2015 г.). Отчита се намаление с 6% на относителния дял на приходите от юридически лица спрямо тези от физически лица (към 30.09.2016 г. ЮЛ-11%; към 30.06.2015 г. ЮЛ- 17%);
- увеличение на приходите от спомагателни дейности (продажба на стоки и разни услуги) с 42 хил. лв. (108%), в резултат от извършени инвестиции в материалната база на дружеството;
- намаление на приходите от УВК Калиакра със 189 хил. лв. (65%).

През отчетния период м/к Атанас Димитров е извън експлоатация и не е реализирал приходи.

В рамките на разглеждания период оперативните разходи на Дружеството за всички дейности са в размер на 1,753 хил. лв. и са по-големи в сравнение с базисния период с 99 хил. лв. (6%). Най-съществени разлики по отделни позиции имат:

- разходите за материали, които са по-малки с 10 хил. лв. (в резултат от УВК Калиакра);
- разходите за външни услуги, които са по големи с 10 хил. лв., като се отчита и структурна промяна по направления (по-ниски за УВК Калиакра и по-високи за учебна дейност - основно в резултат на по-големи разходи за хонорари на преподаватели вследствие на по-големите приходи от учебна дейност);
- разходите за персонал, които са по-големи с 55 хил. лв. (9%), основно във връзка с начислените разходи за командировъчни пари на екипажа на УВК Калиакра за участие в международната регата SCF Black Sea Tall Ships Regatta 2016 в размер на 29 хил. лв.;
- други разходи , които са по-големи с 23 хил. лв.- от начислени разходи за провизии за 26 хил. лв.;
- себестойността на продадените стоки, която е по-голяма с 16 хил. лв. (76%) в резултат на значително по-големите приходи от продажба.

Към 30.09.2016 г. са отчетени нетно финансови приходи в размер на 9 хил. лв. и са по-малки в сравнение с базисния период с 404 хил. лв.. Най-съществено влияние има резултатът от промяна на валутните курсове в следствие на преценка на паричните позиции в щатски долари към края на отчетния период на дружеството - 351 хил. лв., а приходите от лихви по депозити са по-малки с 53 хил. лева поради промяна на пазарните условия.

През деветмесечието на 2016 г. Дружеството реализира финансов резултат печалба в размер на 221 хил. лв., който в сравнение със съпоставимия отчетен период 2015 г. е по-малък с 250 хил. лв. Това се дължи на отчетените пониски финансови приходи. Всички други показатели от оперативната дейност на дружеството отбелязват значимо подобрение (ЕБИТДА; ЕБИТ).

5.2. Активи

Структура на активите	30 септември 2016		31 декември 2015		Изменение	
	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	%
Имоти, машини и съоръжения	15 763	66%	15 992	68%	(229)	(1)
Инвестиционни имоти	1 208	5%	993	4%	215	22
Нематериални активи	61	(0)	74	-	(13)	(18)
Отсрочени данъчни активи	1 088	5%	1 088	5%	(0)	(0)
Общо нетекущи активи	18 120	76%	18 147	77%	(27)	(0)
Материални запаси	46	(0)	30	(0)	16	53
Търговски и други вземания	870	4%	878	4%	(8)	(1)
Краткосрочни депозити	9	(0)	7	(0)	2	29
Парични средства и парични еквиваленти	4 676	20%	4 407	19%	269	6
Общо текущи активи	5 601	24%	5 322	23%	279	5
ОБЩО АКТИВИ	23 721	100%	23 469	100%	252	1

Към 30.09.2016 г. активите на дружеството са на стойност 23,721 хил. лв., в това число нетекущи – 18,120 хил. лв. (76%) и текущи - 5,601 хил. лв. (24%). В сравнение към 31.12.2015 г. активите бележат увеличение с 252 хил. лв. (1%), изразено основно със следните структурни промени:

- намаление на нетекущите активи със 27 хил. лв. (0%) – в резултат на начислените амортизации за периода на стойност 553 хил. лв. и по-малката стойност на направените инвестиции за 526 хил. лв.), които да ги компенсират;
- увеличение на текущите активи с 279 хил. лева (5%) – главно от изменение е от нарастване на стойността на паричните средства с 269 хил. лв. (6%). Материалните запаси са увеличени с 16 хил. лв. (53%), в следствие на по-голяма складова наличност на стоки.
- просрочените вземания са в размер на 650 хил. лв. и са намалели със 137 хил. лв. спрямо базисния период (към 31.12.2015 г. – 787 хил. лв.).

Дружеството е спазвало разпоредбите на чл. 136 от Правилника за реда упражняване правата на държавата в търговски дружества с държавно участие в капитала и няма концентрация на паричните средства.

5.3. Пасиви и капитал

Структура на капитала и пасивите	30 септември 2016		31 декември 2015		Изменение	
	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	%
СОБСТВЕН КАПИТАЛ						
Основен акционерен капитал	32,885	139%	32 885	140%	-	-
Резерви	581	2%	581	3%	-	-
Непокрита загуба	(10,042)	(42)%	(10 263)	(44)%	221	2
Общо собствен капитал	23,424	99%	23 203	99%	221	1
ПАСИВИ						
Нетекущи пасиви						
Провизии за задължения	73	0%	47	0%	26	55
Общо нетекущи пасиви	73	0%	47	0%	26	55
Текущи пасиви						
Търговски и други задължения	112	1%	111	1%	1	1
Задължения към персонала и социално осигуряване	112	0%	108	-	4	4
Общо текущи пасиви	224	1%	219	1%	5	2
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ	23,721	100%	23 469	100%	252	1

През отчетния период собственият капитал на Дружеството е нараснал с 221 хил. лв. (1%) в сравнение към 31.12.2015 година поради отчетената текуща печалба.

Към 30.09.2016 г. пасивите възлизат на 297 хил. лв. и са увеличени с 31 хил. лв. (12%). По-високата стойност на пасивите е в резултат на следните промени:

- нетекущите пасиви са увеличени с 26 хил. лв., в резултат на начислена провизия по съдебен иск към дружеството (*Приложение 11 към Междинен финансов отчет*)
- търговски и други задължения са увеличени с 1 хил. лв. (1%), като се отчитат следните структурни промени - намаление на търговски задължения с 38 хил. лв., намаление на данъчните задължения с 16 хил. лв., увеличение на задължения по предоставени депозити като гаранции с 29 хил. лв. и увеличение на получените аванси за предоставяне на услуги със 24 хил. лв.;
- задълженията към персонала и социално осигуряване са намалели с 4 хил. лева (4%), в резултат на по-малки задълженията по неизползвани отпуски в размер на 28 хил. лв. и увеличение на текущите задължения за възнаграждения с 32 хил. лв. (в т.ч. командировъчни пари на екипажите - 22 хил. лв.).

5.4. Други финансови показатели

Финансови показатели	30 септември 2016	30 септември 2015
Показатели за рентабилност		
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	0.118	0.283
Коефициент на рентабилност на собствения капитал	0.009	0.020
Коефициент на рентабилност на пасивите	0.744	2.232
Коефициент на капитализация на активите	0.009	0.020

Финансови показатели	30 септември 2016	30 септември 2015
Показатели за ефективност		
Коефициент на ефективност на разходите	1.125	1.285
Коефициент на ефективност на приходите	0.889	0.778
Показатели за ликвидност		
Коефициент на обща ликвидност	25.004	30.126
Коефициент на бърза ликвидност	24.799	29.954
Коефициент на незабавна ликвидност	20.875	19.863
Коефициент на абсолютна ликвидност	20.875	19.863
Показатели за финансова автономност и задлъжнялост		
Коефициент на финансова автономност	78.869	110.133
Коефициент на задлъжнялост	0.013	0.009

6. Събития след края на отчетния период

Не са настъпили коригиращи и съществени некоригиращи събития след края на отчетния период, които са от съществено значение за имуществото и финансовото състояние на дружеството, които да изискват корекции или отделно оповестяване.

7. Цели на дейността

Основните цели са свързани с повишаване на експлоатационно - икономическата ефективност на дружеството, с адекватни и бързи реакции в отговор на изискванията на пазара и измененията в STCW, с подобряване на качеството и разнообразието на предлаганите учебни продукти, с осигуряване на безопасна експлоатация на корабите, безопасна работна среда и с опазване на околната среда. Стремежът ни е не само да се запазят, но и да се увеличат завоюваните позиции в квалификационната дейност и в превозните услуги. Крайна цел е предоставяне на услуги, които изцяло покриват изискванията на международните и национални нормативни документи и удовлетворяват напълно потребителите – курсисти, корабоприетатели и оператори.

За постигане на целите си в настоящата икономическа ситуация, усилията на Дружеството са съсредоточени в изпълнението на следните дейности и задачи:

- Осигуряване на модерна учебна база, безопасна работна среда и безопасно експлоатиране на активите;
- Разработване на нови учебни курсове с гъвкави форми на обучение, увеличаване броя и видовете курсовете, провеждани на английски език, актуализиране на учебната документация и успешно преминаване на проверки на ИАМА за провеждане приоритетно на курсовете 1000 волта, палубни боцмани и мотористи и поетапно на останалите курсове;
- Търсене на възможности за промени в търговската и ценова политика по пазари, както и реализиране на маркетингови активности по видове услуги.

В настоящата икономическа ситуация ние гледаме оптимистично на бъдещето на БМКЦ ЕАД и считаме, че упражняваният адекватен контрол върху дейността е главното условие за подобряване качеството на работата и стабилност.

Ивайло Славов Гавраилов
Изпълнителен директор
20 октомври 2016 г.

